

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo
1946 metų

1956 m. sausio mėn. 21 d., šeštadienis
Nr. 6 (980)

Kaina
15 kp

LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS
RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO

Į S A K A S

DĖL DRG. M. GEDVILO ATLEIDIMO IŠ LIETUVOS
TSR MINISTRŲ TARYBOS PIRMININKO PAREIGŲ

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas **nutaria:**

Atleisti drg. **Gedvilą**, Mečislovą, Aleksandro s., iš Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pareigų.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas **J. PALECKIS**

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius **S. NAUJALIS**

Vilnius, 1956 m. sausio 16 d.

LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS
RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO

Į S A K A S

DĖL DRG. M. ŠUMAUŠKO PASKYRIMO LIETUVOS
TSR MINISTRŲ TARYBOS PIRMININKU

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas **nutaria:**

Pa-kirti drg. **Šumauską**, Motiejų, Juozo s., Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininku.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas **J. PALECKIS**

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius **S. NAUJALIS**

Vilnius, 1956 m. sausio 16 d.

Didingi šeštojo penkmečio uždaviniai

Vakar buvo paskelbtas TSKP XX suvažiavimo Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano TSRS liaudies ūkiui išvystyti 1956–1960 metais projektas. Visa tarybinė liaudis su dideliu patriotiniu pakilimu sutiko šį didžiulės politinės svarbos dokumentą.

Komunistų partijos išmintingai vadovaujami mūsų šalies darbo žmonės pirmą laiką įvykdė penktąjį penkmečio planą ir TSKP XX suvažiavimą sutinka su naujais žymiais ūkinės ir kultūrinės statybos laimėjimais.

Visoje savo istorinėje veikloje kuriant komunizmą mūsų partija vadovaujasi didžiosiomis marksizmo-leninizmo idėjomis ir remiasi neišsenkamu plačiųjų darbo žmonių masių—naujosios visuomenės kūrėjų aktyvumu ir iniciatyva.

TSKP Centro Komiteto paruoštasis partijos XX suvažiavimo Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano projektas—tai giliai pagrįsta mūsų šalies visos ūkinės ir kultūrinės statybos programa artimiausiam laikotarpiui. Šis projektas išreiškia pagrindinius mūsų liaudies gyvybinius interesus, milijonų tarybinių žmonių mintis ir siekimus. Kaip nurodoma vakar paskelbtame dokumente, „ruošdamas partijos XX suvažiavimo Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano projektą, TSKP Centro Komitetas atsižvelgė į daugelio tūkstančių žmonių ir kolūkių kolektyvų pasiūlymus. Parnošiant ir apsvaistant šiuos pasiūlymus dalyvavo plačiosios darbininkų, kolūkiečių, pramonės ir žemės ūkio specialistų, mokslininkų masės. Jų patriotinė iniciatyva ir visapusiškas gamybinis patyrimas padėjo Centro Komitetui pilniau nustatyti atskirų liaudies ūkio šakų išvystymo uždavinius šeštajame penkmetyje, atskleisti didžiules vidines galimybes, kurias turi socialistinė pramonė, žemės ūkis, transportas“.

Į šeštąjį penkmetį mūsų liaudis įžengia kūrybinių jėgų suklestėjime, turėdama žymiai didesnius, negu bet kada, materialinius išteklius ir kvalifikuotus kadrus. Penktojo penkmečio plano įvykdymo išdavoje išaugo šalies ekonominė galia,

dar labiau sutvirtėjo socialistinė ūkio sistema, pakilo materialinis ir kultūrinis tarybinės liaudies gyvenimo lygis, išsiplėtė TSRS ūkiniai ryšiai su liaudies demokratijos šalimis, sustiprėjo Tarybų Sąjungos ir visos socialistinės stovyklos tarptautinė padėtis.

Sutikdama savo XX suvažiavimą, Komunistų partija iškelia naujus didingus uždavinius kovojant už tolesnį istorinių socialistinės santvarkos laimėjimų išplėtimą ir sutvirtinimą.

Svarbiausius šeštojo penkmečio plano TSRS liaudies ūkiui išvystyti uždavinius, —nurodoma Direktyvų projekte,—sudaro tai, kad sunkiosios pramonės pirmenybinio išvystymo, nuolatinės techninės pažangos ir darbo našumo kėlimo bazėje būtų užtikrintas tolesnis galingas visų liaudies ūkio šakų augimas, įgyvendintas smarkus žemės ūkio gamybos pakilimas ir tuo pagrindu pasiektas žymus tarybinės liaudies materialinės gerovės ir kultūrinio lygio pakilimas.

TSKP XX suvažiavimo Direktyvų projekte ryškiai išreikšta lenininė mūsų partijos pirmenybinio sunkiosios pramonės išvystymo generalinė linija. Šeštasis penkmečio planas numato naują Tarybų Sąjungos liaudies ūkio, ir visų pirmą sunkiosios pramonės—socialistinės ekonomikos pagrindą—galingą pakilimą. Šio plano įgyvendinimas reikš tolesnį TSRS ekonominio pajėgumo ir jos nesugriauamos gynybinės galios sustiprėjimą, žymų liaudies gerovės pakilimą, tarybinės kultūros augimą.

Apibrėždamas bendrą pramonės produkcijos augimą per penkmetį maždaug 65 procentais, Direktyvų projektas numato padidinti gamybos priemonių gamybą per šeštąjį penkmetį maždaug 70 procentų ir vartojimo reikmenų gamybą maždaug 60 procentų.

Pirmaeiliais šeštojo penkmečio uždaviniais pramonės srityje Direktyvų projektą nustato juodosios ir spalvotosios metalurgijos, naftos, anglies ir chemijos pramonės tolesnį išvystymą, elektrinių statybos sparčių tempų užtikrinimą, mašinų gamybos, ypač techniškai tobulų staklių, kal-

vystės—presavimo mašinų, automatikos priemonių ir prietaisų gamybos spartų augimą.

Svarbiausių pramonės produkcijos rūšių gamybos apimtis 1960 metams—paskutiniams šeštojo penkmečio metams—numatyta maždaug tokių dydžių: ketaus—53 milijonai tonų, plieno—68,3 milijono tonų, anglies—593 milijonai tonų, naftos—135 milijonai tonų, elektros energijos—320 milijardų kilovatvalandžių. Palyginti su 1955 metais, 1960 metais ketaus, plieno ir anglies gamybos apimtis išaugs daugiau kaip pusantro karto, o naftos ir elektros energijos—beveik du kartus. Dideliu mastu padidinamas chemikalų ir mineralinių trąšų, mašinų ir įrengimų, miško ir statybinių medžiagų išleidimas, žymiai išplečiama liaudies vartojimo reikmenų gamyba. Norint išvaizduoti mūsų šalies nepaliaujamo ir galingo sunkiosios pramonės kilimo vaizdą, pakanka prisiminti, kad iki pirmojo penkmečio pradžios TSR Sąjungoje buvo gaminama: ketaus—3,3 milijono tonų, plieno—4,2 milijono tonų, anglies—35,2 milijono tonų, naftos—11,7 milijono tonų ir elektros energijos buvo pagaminama 5 milijardai kilovatvalandžių.

Sunkioji pramonė ir visos liaudies ūkis toliau kils techninės pažangos, plataus naujausių mokslo ir technikos pasiekimų įdiegimo ir gamybą pagrindu. Reikia atsižvelgti į tai, kad atskirose ūkinės veiklos srityse pas mus yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti. Šeštasis penkmetis, kaip nurodoma Direktyvų projekte, turi būti tolesnio galingo Tarybų Sąjungos gamybinių jėgų išvystymo, liaudies ūkio perėjimo į aukštesnį gamybos lygį penkmetis, rimto visų ūkinių rodiklių pakilimo ir ūkinio vadovavimo pagerinimo penkmetis. Šiame penkmetyje teks žymiai išplėsti atominės energijos taikymą taikiems tikslams, užtikrinti elektrifikavimo, kompleksinio mechanizavimo ir automatizavimo išvystymą, naujausių staklių ir mašinų įdiegimą, pasenusių įrengimų modernizavimą, platų specializavimą ir kooperavimą visose pramo-

nės šakose. Įgyvendinti šias priemones būtina juo labiau, kad žymią šeštajam penkmečiui užplanuotos produkcijos dalį mes turėsime gauti geresnio gamybos organizavimo ir turimų gamybinių pajėgumų išnaudojimo sąskaita.

Direktyvų projekte numatoma nepaprastai svarbūs uždaviniai žemės ūkio srityje, skirti žemdirbystės ir gyvulininkystės smarkiui pakilimui užtikrinti. 1960 metais numatyta pakelti bendrąjį grūdų surinkimą iki 180 milijonų tonų (11 milijardų pūdų), užtikrinti mėsos gamybos augimą du kartus, pieno, bulvių, vilnos—beveik du kartus, daržovių—daugiau kaip du kartus, žymiai padidinti medvilnės, linų, cukrinių runkelių ir kitų techninių kultūrų gamybą.

Šiems uždaviniams sėkmingai išspręsti būtina ir ateityje aprūpinti kolūkius, MTS ir tarybinius ūkius tobulais traktoriais, kombainais, vindrouerais, automašinomis ir kita technika, sistemingai kelti žemės ūkio gamybos kultūrą plačiai panaudojant agronomijos mokslo pasiekimus ir priešakinį patyrimą. Labai svarbu užtikrinti ūkiškai tikslingą atskirų žemės ūkio šakų išdėstymą ir žemdirbystės bei gyvulininkystės specializavimą šalies rajonuose atsižvelgiant į kiekvieno kolūkio ir tarybinio ūkio gamtines bei ekonomines sąlygas, turint galvoje smarkų produkcijos išėigos padidėjimą 100 hektarų naudmenų kuo mažiau, siai sunaudojant darbo ir lėšų.

Reikės atlikti didelius darbus toliau išvystant visas transporto ir ryšių rūšis. Reikia užtikrinti geležinkelio, vandens, automobilų ir oro transporto techninio lygio naują pakilimą, platų geležinkelio elektrifikavimą ir jų aprūpinimą elektrovežiais ir motorvežiais, o taip pat visų transporto rūšių aprūpinimą šiuolaikinėmis, pažangiosiomis mašinomis, įvairiomis riedmenų rūšimis.

Šeštajame penkmetyje dar platesnį užmojį įgyja statybos darbai. Bendroji valstybinių kapitalinių įdėjų į TSRS liaudies ūkį 1956—

1960 metams apimtis nustatyta 990 milijardų rublių (1955 metų liepos 1 d. kainomis), arba 67 procentais daugiau, negu penktajame penkmetyje. Statybos milžiniškos programos įvykdymas pareikalaus ją toliau industrializuoti, išplėsti statybinių medžiagų, ypač surinkamųjų gelžbetoninių konstrukcijų ir detalių gamybą, įdiegti statybose pažangiausius darbo metodus.

Lemiamoji tolesnio gamybos augimo ir liaudies gerovės kilimo sąlyga yra naujas žymus darbo našumo pakilimas. Didysis Leninas mokė, kad darbo našumo pakilimas yra svarbiausia naujosios visuomenės santvarkos pergalei. Direktyvų projekte numatoma akinti darbo našumą 1956—1960 metams pramonėje nemažiau kaip 50 procentų, statyboje—nemažiau kaip 52 procentais, geležinkelių transporte—maždaug 34 procentais, jūrų transporte—40 procentų ir upių transporte—35 procentais, tarybiniuose ūkiuose ir valstybinėse pagalbinėse žemės ūkio įmonėse—maždaug 70 procentų. Ypač svarbią reikšmę turi darbo našumo pakilimas kolūkiuose, kad būtų užtikrintas žemės ūkio gamybos išvystymo šeštajame penkmetyje užduočių įvykdymas.

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė nuolat rūpinasi liaudies gerove. Direktyvų dėl šeštojo penkmečio projekte numatoma žymiai pakelti darbo žmonių materialinę gerovę ir kultūrą, o tai ryškiai atspindi nacionalinių pajamų (sugretinamomis kainomis) padidinimu per penkmetį maždaug 60 procentų. Numatoma padidinti darbininkų ir tarnautojų realųjį darbo užmokestį vidutiniškai maždaug 30 procentų, o kolūkiečių pinigines ir natūralines pajamas padidinti vidutiniškai nemažiau kaip 40 procentų. Kartu padidėja valstybinės išlaidos socialiniam aprūpinimui ir socialiniam draudimui.

Šeštajame penkmetyje maždaug 50 procentų teks padidinti mažmeninių valstybinės ir kooperatinės prekybos prekių apyvartą. Kartu užtikrinamas didesnis mažmeninės prekių apyvartos

(Nukelta į 2 psl.).

Didingi šeštojo penkmečio uždaviniai

(Atkelta iš 1-mo psl.).

pakilimas kaime. Numatyta rimtai pagerinti ir žymiai išplėsti gyvenamųjų namų statybą. Šiame penkmetyje gyvenamųjų namų statyba įgauna nematytą užmojį. Miestuose, darbininkų gyvenvietėse ir kaimuose valstybinių lėšų sąskaita numatyta šeštajame penkmetyje pastatyti gyvenamųjų namų maždaug 205 milijonų kvadratinį metrų bendro ploto arba beveik 2 kartus daugiau, negu penktajame penkmetyje.

Plačios vystymosi perspektyvos atsiskleidžia mokslo ir kultūros srityje. Šeštajame penkmetyje numatyta įgyvendinti iš esmės visuotinį vidurinį apmokymą miestuose ir kaimų vietovėse, padidinti specialistų paruošimą aukštesiose ir vidurinėse mokyklose, išplėsti vakarinio ir neakivaizdinio mokymo tinklą, pakelti mokslo vaidmenį sprendžiant pribrendusias ūkinės ir kultūrinės statybos problemas. Teks įgyvendinti dideles priemones toliau plečiant sveikatos apsaugos, kino, radijo ir televizijos, bibliotekų ir kitų kultūros bei meno įstaigų tinklą ir gerinant jų veiklą, vystant knygų leidybą ir stiprinant poligrafijos bazę.

Direktyvų projekte numatomos priemonės liaudies ūkiui toliau išvystyti visose sąjunginėse respublikose ir gamybinėms jėgoms teisingai paskirstyti. Ryšium su tuo, be kita ko, numatyta paspartinti rytinių rajonų turtingų gamtinių išteklių išsavinimą.

Šeštojo penkmečio uždavinių įgyvendinimas turi didelę tarptautinę reikšmę. Direktvų projekte išdėstyta didinga ūkinės ir kultūrinės statybos TSR Sąjungoje programa su nauja jėga atskleidžia visam pasauliui nuoseklią taikingą valstybės politiką. Naujojo penkmečio plano TSRS liaudies ūkiui išvystyti įvykdymas bus didis indėlis į visos socialistinės stovyklos tolesnio stiprinimo reikala. Tarybų Sąjunga visokeriopai plės bendradarbiavimą su liaudies demokratijos šalimis ekonominių išteklių ir gamybinių pajėgumų kuo racionaliausio panaudojimo bendrais interesais srityje, koordinuojant atskirų liaudies ūkio šakų išvystymą, specializuojant ir kooperuojant gamybą, o taip pat pasikeičiant moksliniais-techniniais pasiekimais ir prieštaringu gamybiniu patyrimu. Nuosekliai ir tvirtai ginama šalių su skirtingomis socialinėmis-politinėmis sistemomis taikaus sambūvio galimybę ir būtinumą. Tarybų valstybė taip pat sieks

išplėsti prekybą ir su kitomis šalimis žiūrint savitarpio naudos.

Direktyvų projekte pabrėžiama, kad Tarybų šalis dabar turi visas reikalingas sąlygas tam, kad taikaus ekonominio lenktyniavimo pagrindu galėtų išspręsti istoriškai trumpiausiu laiku pagrindinį ekonominį TSRS uždavinį — pavyti ir pralenkti labiausiai išsivysčiusias kapitalistines šalis pagal produkcijos gamybą vienam gyventojui.

Šeštojo penkmečio įvykdymas bus naujas stambus žingsnis į priekį vystant socialistinę ekonomiką, sprendžiant liaudies vartojimo reikmenų gausumo sukūrimo uždavinį, kuriant komunistinę visuomenę mūsų šalyje. Sėkmingą šeštojo penkmečio įvykdymą nulems žmonės — darbininkai, kolūkiečiai, inteligentija, jų pasiaukojantis, didvyriškas darbas, nulems organizacinis mūsų partinių, tarybinių, ūkinių, profsąjunginių organizacijų darbas, jų vadovavimo pramonės įmonės, statyboms, kolūkiams, mašinų-traktorių stotims, tarybinėms ūkiams lygis.

Centro Komiteto paruošto Direktvų dėl šeštojo penkmečio projekto paskelbimas pažymi svarbų etapą ruošiantis TSKP XX suvažiavimui. Iš visų mūsų šalies kampelių gaunami pirmieji atsiliepimai, kuriuose išreiškiamas karštas pritirimas šiam nuostabiui dokumentui. Direktvų projektas, kuris atskleidžia grandiozines komunistinės statybos mūsų šalyje perspektyvas, sukels naują milijonų tarybinių žmonių kūrybinį aktyvumą, jų konkrečius pasiūlymus kuo pilniau išnaudoti šeštajame penkmetyje gausius rezervus visose didžios kūrybinės veiklos srityse. Platus šio dokumento svarstymaspauzėje, partinėse ir visuomeninėse organizacijose, darbo žmonių susirinkimuose padės toliau kelti milijonų darbo žmonių masių gamybinių ir politinių aktyvumą kovojant už partijos lenininės generalinės linijos įgyvendinimą.

Komunistų partijos XX suvažiavimą tarybiniai žmonės sutinka naujais darbo laimėjimais visaliaudiniame socialistiniame lenktyniavime. Mūsų liudis patvirtina partijos suvažiavimą glaudžiai sutelkusi savo eiles apie brangiąją Komunistų partiją, jos Centro Komitetą. Su pergalinga Markso—Engelso—Lenino—Stalino vėliava, didvyriškos Komunistų partijos vadovaujama, tarybinė liaudies šeštajame penkmetyje pasieks naujus laimėjimus kuriant komunistinę visuomenę mūsų šalyje.

Š. m. sausio 16 d.
„Pravdos“ vedamasis

PARTIJOS GYVENIMAS

KAI DIRBAMA BE AKTYVO

Marytės Melnikaitės vardo žemės ūkio artelė turi puikias sąlygas visuomeninės gyvulininkystės produktyvumo, laukų derlingumo kėlimui. Gerai įdirbus ir gausiai patręsus dirvas, jos duotų aukštus visų kultūrų derlius. Tai rodo praėjusių metų derliai atskiruose pasėlių plotuose. Pavyzdžiui, J. Burkausko vadovaujamoje II laukininkystės brigadoje išaugo neblogas vasarinių grūdinių kultūrų derlius, S. Vaitiekūno vadovaujama kukurūzų auginimo grandis 12 ha plote išaugino virš 500 cnt kukurūzų iš ha. Plačiai išvysčius visas žemės ūkio šakas sustiprėtų kolūkio ekonomika, pakiltų darbadienio vertė, padidėtų kolūkiečių pajamos.

Tačiau M. Melnikaitės vardo kolūkio dirbantieji dar neatsiekė reikiamo visuomeninio ūkio išvystymo laipsnio, neišnaudoja tų vietinių resursų, kurie slėpi kolūkio teritorijoje. O kodėl gi? Drąsiai galima sakyti todėl, kad vykdam TSKP CK sausio ir liepos plenumų nutarimus nesiremiam masėmis, aktyvu.

Nepatręšti laukai nebus derlingi

Kolūkis turtingas žemutinio tipo durpynais. Praeitais metais nusauginant masyvius nenaudojamų pelkių plotus iškasiti dideli kiekiai durpių. Jas sukompostavus su mėšlu būtų galima patręšti dideles plotus dirvų. O kolūkio dirvas, per eilę pastarųjų metų gavusias mažai trąšų, būtinai reikalinga pavasarį gausiai patręšti vietinėmis trąšomis. Tiesa, kolūkio valdyba numatė eilę priemonių dirvų tręšimui, šį klausimą svarstė ir pirminė partinė organizacija, tačiau konkrečiai kol kas nieko šiuo klausimu nedaroma. Nors durpės buvo iškastos, bet rudenį nesusirūpinta jų sutraukimu į krūvas. Gi dabar jau laikas jas išvežti į dirvas, bet ir čia neskubama; dar tebedirbamos traktorinės rogės, o kada jas užbaigs—neaišku. Kol užbaigs rogių gamybą, būtų galima nemažai kiekių durpių išvežti į laukus arkliais, tačiau durpių išvežimas arkliais neorganizuojamas. Nesirūpinama ir mėšlo sukauptimu, o svarbiausia, nesaugoma jo kokybė. Štai, tipinėje karvidėje žiemoja virš šimto karvių, bet jos mėšlo primins nedaug, nes neorganizuotas mėšlo sukauptimas. Karvidė kreikiama pašaro atliekomis, todėl karvės baido po skystą mėšlą. Gi pakreikus durpėmis gautąsi kur kas daugiau geresnio mėšlo, bet durpių kraikas čia neapraktikuojamas. Blogai organizuotas mėšlo išvežimas iš gyvulininkystės pastatų. Ilgą laiką iš karvidės visai nebuvo vežamas mėšlas, karvės mėšle braidė iki pilvo. Pastaruoju metu mėšlas iš karvidės ir kitų tvartų išvežamas dažniau, bet vietoje to, kad sukrovus į krūvas arba kompostavus su durpėmis, jis be tvarkos išmėtomas ant dirvų, kur išlyja lietus.

Žinoma, taip organizuojant vietinių trąšų sukauptimą, neabejotinai ir šiais metais nemaža dalis kolūkinių dirvų liks tinkamai nepatręstos. Bet atrodo, kad tai mažai tejaudina tiek kolūkio valdybą, tiek ir pirminę partinę organizaciją, nes iki šiol nenumatytos konkrečios organizacinės priemonės šio klausimo išsprendimui.

Pasikalbėjus

su karvių melžėjomis

Visuomeninės karvės žiemoja šiltai ti-

pinėje karvidėje, bet pieno duoda nedaug: dar mažiau negu pernai tuo pačiu laiku. Gal melžėjos nemoka melžti? Ne. Pagrindinė kaltė dėl žemo pieno išmilžio tenka ne joms. Neracionaliai, neparuošti naudojami pašarai — svarbiausias karvių produktyvumo stabdys. Pagal agronomo Br. Skardžiaus numatytą ir kolūkio valdybos patvirtintą pašarų davinį karvės į parą turi gauti 8 kg šieno arba 9 kg šiaudų, 10 kg siloso ir iki soties vandens. Gi, pagal melžėjų žodžius, faktinai jos gauna rytą apie 4 kg, sveriant iš akies, vasarinių šiaudų, per pietus pusviedrį siloso ir vakare, maždaug tiek pat kiek ir rytą, ruginių šiaudų, o girdomos du kartus per dieną. Svarbiausia, kad šiaudai sušeriami neparuošti, nepaskaninti, o be to, pašarus sveriant iš akies ir jų kiekis nepastovus. Sausus, nesusmulkintus šiaudus karvės ėda nenoriai, juo labiau, kai negauna kada nori ir kiek nori vandens. Štai kur glūdi žemo karvių produktyvumo priežastys ir jas puikiai žino karvių melžėjos. Bet kolūkio komunistai visuomeninių gyvulių žiemojimui, matyt, nesidomi.

Nėra darbo drausmės

Zema darbo drausmė atsiliepią į darbo rezultatus kolūkinėje gamyboje. Tamsios praeities, žemo samoningumo žmonės, kaip Vilnonis, Žitukas, Vilimas, Pivorius, nedalyvauja kolūkinėje gamyboje. Jų pragyvenimo šaltinis — įvairūs verslai, machinacijos, visuomeninio turto grobstymai. Jauni vyrai, kaip Braknė, Stukas, Zabarskas, Buzas ir kt. užsiiminėja vagilavimu, nedirba kolūkyje. Daugiau kaip 40 kolūkiečių neišdirbo darbadienio minimumo, bet dėl kolūkio vadovų nereiklumo, nubausti vos tik keli. Ypač zema darbo drausmė IV laukininkystės brigadoje (brigadininkas V. Šukys), bet jokių žygių jos sustiprinimui nesiimta.

Agitkolektyvas nereikia

Praeitų metų pavasarį kolūkyje buvo suburtas gausus, net iš 33 žmonių agitatorių kolektyvas. Dauguma agitatorių — vidurinės mokyklos mokytojai. Atrodo, kad dirbant tokiam agitatorių kolektyvui, kolūkyje turi būti plačiai išvystytas masinis-politinis darbas, sėkmingai sprendžiami TSKP CK plenumų iškelti uždaviniai. Tačiau to nėra, nes agitkolektyvas neįaučia partinės organizacijos vadovavimo. Pirminė partinė organizacija ne kartą per visus metus neapsvarstė agitkolektyvo darbo, agitatoriai negaudavo užduočių. Jeigu pagal pirminės partinės organizacijos sekretoriaus S. Baltrūno žodžius, agitatoriai dirbo laukininkystės brigadoje atskirų lauko darbų kampanijų metu, tai dabar, kada sprendžiami atsakingi gyvulių žiemojimo, pasiruošimo pavasario sėjai klausimai, agitatoriai nebeveda jokio politinio-aiškinamojo darbo. Apleistas pasikaitinis darbas, kuris patikėtas agitatoriui V. Karūžai. Štai dėl ko kolūkyje žemas gyvulių produktyvumas, blogai ruošiamasi pavasariui. Partinė organizacija, apleidusi darbą su aktyvu, jam nevadovaudama, tapo silpna spręsti TSKP CK plenumų iškeltus uždavinius.

Šie trūkumai ištaisomi, tik reikia partinei organizacijai savo darbe remtis aktyvu, vadovauti jam, plačiau vystant masinį-politinį darbą kolūkio žemdirbių, gyvulininkystės darbuotojų tarpe.

St. Juozaitis

PIRMINIŲ KOMJAUNIMO ORGANIZACIJŲ SEKRETORIŲ SEMINARAS

LKP rajono komitetas kartu su LLKJS rajono komitetu organizavo vienos dienos seminarą pirminių komjaunimo organizacijų sekretoriams.

Idomų pranešimą, paremtą gyvais vietiniais faktais iš kolūkio pirminių komjaunimo organizacijų gyvenimo, padarė LKP rajono komite-

to organizacinio skyriaus vedėjas drg. Sliusoris.

Seminaro dalyviams taip pat buvo padarytas pranešimas „Pirminės komjaunimo organizacijos darbo planavimas, susirinkimų paruošimas ir pravedimas“. Minėtą pranešimą padarė LLKJS rajono komiteto sekretorius drg. B. Vitonienė.

Komjaunimo rajono komiteto įskaitos vedėja drg. Babenko padarė pranešimą tema: „Apie LLKJS nario mokesčio rinkimą, atsiskaitymą ir įskaitos vedimą“.

Seminaro dalyviai taip pat išklaušė pranešimus kaip reikia vesti pirminės komjaunimo organizacijos dokumentaciją.

P. Vitkūnas

Sutikime pavasarį pilnai pasiruošę!

Vietinės trąšas — į kolūkinius laukus!

Kaupiamos vietinės trąšos

„Vienybės“ žemės ūkio artelės nariai nutarė šį pavasarį sėti tik į patręštą dirvą. Numatyta į kiekvieną ha dirvų duoti ne mažiau kaip po 8 t durpių-mėšlo komposto. Durpių išvežime į laukus ir durpių-mėšlo komposto gamyboje

kolūkiečiams didelę paramą suteikia Kupiškio MTS mechanizatoriai. Be to, kiekvienas kolūkiečių kietas išipareigojo į visuomeninius laukus išvežti po 2 t savo sodybose sukaupto mėšlo.

A. Cvirka

RUOŠIASI DIRVŲ TREŠIMUI

„Stalino keliu“ kolūkio nariai numatė šį pavasarį sėją atlikti į patręstas dirvas. Todėl dabar ruošiamasi dirvų trešimui. Kolūkis jau parsigabeno 11 tonų superfosfato. Kolūkio agronomui P. Mekui vadovaujant, vykdomas vietinių trąšų kaupimas. Kupiškio MTS

mechanizatoriui B. Mažeikai talkininkaujant, vežamos durpės į laukus ir gaminamas durpių-mėšlo kompostas. Komposto gamyboje aktyviai dalyvauja A. Marcinkevičius, J. Šinkūnas ir kiti kolūkiečiai.

J. Skemundris

Kauniečių paskatinti

Neseniai „Aukštaičių“ kolūkio žemdirbiai apsvaistė Kauno rajono Mičiurino vardo žemės ūkio artelės narių kreipimąsi. Palaikydami kauniečių iniciatyvą ir apsvaistė savo galimus, kolūkiečiai nutarė sukaupti reikiamus kiekius vietinių trąšų. Vien antroje laukininkystės brigadoje bus pagaminta 495 tonos mėšlo-durpių komposto. Ne mažesnius kiekius trąšų numato sukaupti ir kitų brigadų žemdirbiai. Mėšlo-durpių komposto gamybai numatyta sunaudoti 1.500 tonų durpių.

Prisiimtieji išipareigojami vykdomi. Ketvirtos laukininkystės brigados žemdirbiai, vadovaujami briga-

dininko T. Bukio, pirmieji pradėjo komposto gamybą. Trąšos kaupiamos tiesiog tuose laukuose, kuriuos pavasarį numatoma patręsti. Tuo bus sutaupyta daug darbo jėgos pavasario lauko darbų ir sėjos metu. Kolūkiečiams, dirbantiems prie trąšų sukaupimo, nutarta išmokėti papildomą atlyginimą pinigais bei natūra. Durpių išvežimui į laukus panaudojama Kupiškio MTS technika. Sveikintina ir tai, kad kolūkiečiai išipareigojo duoti visuomeninių laukų trešimui po 2-3 vežimus mėšlo iš savo asmeninių tvartų. Taip pat numatytas pelenų rinkimas.

A. Pakalnis

MASKVA. „Pirmajai Rusijos revoliucijai penkiasdešimt metų“ paroda TSRS Valstybiniame Revoliuciniame muziejuje. Nuotraukoje: vienoje salėje.

L. Portero nuotr.

(TASS).

Trumpai

● Gerai dirba „Aušros“ kolūkio III ir IV laukininkystės brigados aptarnaujas laiškininkas H. Skukauskas, laiku pristatydamas kolūkiečiams spaudą ir laiškus.

K. Varnėnas

● Kupiškio MTS mechanizatoriams buvo paskaityta paskaita tema: „Žmogaus kilmė“. Paskaitą skaitė LTSR Mokslų Akademijos lektorius drg. D. Žiūkienė, panaudodama vaizdines priemones: plakatus, nuotraukas, diafilmus. Paskaitų mokslinėmis temomis mechanizatoriai nori išgirsti dažniau.

P. Tarutis

● „Atėities“ žemės ūkio artelės I-je ir II-je laukininkystės brigadose gerai prižiūri arklius šėriškai K. Petronis, J. Masilionis ir A. Balčiūnas.

J. Kibiras

● „Mūsų rytojauš“ kolūkio V laukininkystės brigados arklių šėriškai A. Čepskų geru žodžiu mini ne tik gyvulininkystės darbuotojai, bet ir visi kolūkio nariai. Jis tai užsiplėnė sąžiningai prižiūrdamas ir šėrdamas arklius.

J. Miknys

MUMS RAŠO

„Švogerių“ kombinacija

Smarkiau sudūzgė kulia-moji ir..... nutilo. — Baigė-me! — nuskardėjo džiugus merginos balsas. Užbaigę darbą prie klojimo būriavosi „Laisvės“ kolūkio I laukininkystės brigados žemdirbiai, valėsi dulkes, linksmiai šnekučiavosi.

— Bet kaip gi taip sausai baigsi. Reikia nuplauti dulkes, — kreipėsi brigadininkas į savo švogerį P. Smičių. Neilgai galvojęs P. Smičius pritariamai linktelėjo galvą.

Po kiek laiko M. Kumščio sodyba sudreba nuo linksmybų ir šukavimų — brigados „šulai“ švenčia pabaigtuves. Jų organizavimui kuliant javus buvo pagrobta keletas maišų miežių, o

šiam reikale pirmuoju smuiku grojo svėrėjas P. Smičius — kolūkio valdybos narys. Žinoma, iš tų miežių jis alaus nedarė, juos pasi-liko sau. O privirė pabaigtuvėms alaus iš cukrinių runkelių, kurių prisigrobstė dar rudenį.

O kur gi kolūkio revizijos komisija, kad nemato tokių kombinacijų? Revizijos komisijos pirmininkas B. Kubilius užsiėmęs kitais reikalais: renka aukas Palėvenės klebono išlaikymui.

Sąžiningi brigados nariai mato, kad tokios kombinacijos nieko gera nežada, ir reikalauja, kad vieną sykį tokie švogeriai ir jų rėmėjai būtų nubausti.

R. Spygliavičius

Naujųjų Metų senelio barzda...

Pagal Kupiškio vartotojų kooperacijos darbuotojų profsajungos rajono komiteto kvietimą Janinai Simonavičienei buvo pranešta, kad ji su savo dukra Jūratė šio mėnesio 15 d. 14 val. atvyktų į Kupiškio rajkoop-sajungos raudonojo kampelio patalpose vietos profsajungos narių priešmokyklinio amžiaus vaikams ruošiamą Naujametinę eglutę.

Gi dalį vaikų, savo numylėtinių, „geri dėdės“ (profsajunginės organizacijos rajono komiteto pirmininkas Buivydas ir vietos profsajunginės organizacijos komiteto pirmininkas Krikštopaitytė) pakvietė atvykti 12 val. į pramkombinato raudonąjį kampelį, kur ir buvo rengiama Naujametinė eglutė.

Kai Jūratė ir kelios dešimtys kitų vaikų bei jų motinos atrado Naujametinę eglutę, visos vaikų šventės ceremonijos jau buvo užbaigtos, dovanėlės išdalintos.

Jūratė peštelėjo pro duris išbėgancio Naujųjų Metų senelio barzdą ir... po Naujametinės eglutės.

— Dėdyte, palauk! — šaukė jam iš paskos Jūratė. Tačiau senelis nesustojo. Jo pavyzdžiu pasekė „dėdė“ Buivydas ir „dėdienė“ Krikštopaitytė.

— Oi, jūs dėdės, dėdės... Kaip jūs išdrisote vaikus apgaudinėti, atimti iš jų pažadėtąjį džiaugsmą, — girdėjosi jiems iš paskos Jūratės ir kitų motinų balsai.

S. Vaidilas

Kinijos valstiečiai kuria naują gyvenimą

Kinijos Liaudies Respublikoje plačiai išsivystė kova už socialistinį žemės ūkio pertvarkymą. Milijonai Kinijos valstiečių, atsi-lepdami į Kinijos Komunistų partijos raginimą, savanoriškai ir sąmoningai atmeta senas tradicijas dirbti pavieniui ir stoja į kolektyvinio darbo kelią, organizuodami žemės ūkio gamybinius kooperatyvus.

Ypač masinį charakterį kooperatyvinis judėjimas Kinijos kaime įgavo po to, kai buvo paskelbtas drg. Mao Cze-duno pranešimas, skirtas žemės ūkio kooperavimui, ir Kinijos Komunistų partijos CK VI plenumo, įvykusio 1955 metų spalio mėnesį, nutarimai šiuo klausimu. Jeigu 1954 metų pavasarį Kinijoje buvo 100 tūkstančių žemės ūkio gamybinių kooperatyvų, o iki 1955 metų vasaros — 650 tūkstančių, tai iki šio laiko jų skaičius padidėjo iki vieno milijono 400 tūkstančių. Į GAMYBINIUS KOOPERA-

TYVUS SUJUNGTA 50 MILIJONŲ VALSTIEČIŲ KIEMŲ, KAS SUDARO DAUGIAU KAIP 40 PROCENTŲ VISŲ ŠALIES VALSTIEČIŲ ŪKIŲ. Audringas kooperatyvinio judėjimo augimas liudija, kad valstiečių sąmonėje įvyko gilus persilaužimas. Kaip pažymėjo savo nutarime Kinijos Komunistų partijos CK VI plenumas, „dauguma valstiečių, norėdami išsivaduoti iš eksploatacijos ir skurdo, stengiasi stoti į socializmo kelią“.

Kinijos valstietija, Komunistų partijos vadovaujama, visiems laikams išsivadavo iš feodalinės — dvarininkiškos santvarkos grandinių. Įgyvendinus Kinijos Liaudies Respublikoje agrarinius pertvarkymus, žemė ir kitos gamybos priemonės buvo atimtos iš dvarininkų ir išdalintos valstiečiams. Apie 300 milijonų darbo valstiečių gavo arba padidino savo žemės sklypus. Revoliucinis perversmas

Kinijos kaime likvidavo dvarininkus, kaip klasę. Paskutinįją ekspluatatorių klasę kaime liko buožės.

Daugumos darbo valstiečių padėtis po žemės reformos pagerėjo, tačiau daugelis jų dar patiria rimtus sunkumus ar tai dėl darbo jėgos, dėl darbo gyvulių arba žemės ūkio įrankių trūkumo, ar tai dėl stichinių nelaimių. Dalis neturtingų ūkių dėl šių arba kitų sunkumų išiskolino ir buvo priversti išnuomoti arba parduoti gautus žemės sklypus. Tuo pat metu po agrarinių pertvarkymų Kinijos kaime vyko žinomaskapitalistinių jėgų augimas, iš pasiturinčių valstiečių tarpo pasirodė nauji buožės.

Užbaigus agrarinius pertvarkymus, Kinijoje visu aštrumu iškilo klausimas — kokių kelių toliau eis kaimas: kapitalistiniu ar socialistiniu. „Jeigu partija energingai nepatrauks valstiečių į socializmo kelią, — sakoma KKP CK VI plenumo nutarime, — tai kaime neišvengiamai pradės vystytis kapitalizmas ir dar labiau sustiprės valstiečių diferenciacija“.

Kinijos Komunistų parti-

ja, plačiųjų darbo valstietijos masių remiama, išvystė kovą už socialistinį žemės ūkio vystymosi kelią, nešantį valstiečiams pasiturintį ir kultūringą gyvenimą.

Gamybinis žemės ūkio kooperavimas, kuris įgyvendinamas Kinijoje neat-siejamai nuo socialistinio šalies industrializavimo, įgalins paversti atsilikusį,

smulkiapreki žemės ūkį stambiu, priešakiniu, aukšto produktyvumo ūkiu, sugebančiu pilnutinai patenkinti augančias Kinijos reikmes maistui ir žemės ūkio žaliavai. Daugiamilijoninės Kinijos valstietijos gamybinio kooperavimo ir šalies industrializavimo klausimų išsprendimas užtikrins socializmo pastatymą Kinijoje.

II

Šiuo metu pagrindinė kooperatyvinio judėjimo forma kaime yra pusiausocialistinio tipo gamybinis kooperatyvas. Šie valstiečių susivienijimai kuriasi savitarpio pagalbos grupių pagrindu. Įstodamas į kooperatyvą, valstietis įneša savo žemės sklypą, kaip pajų. Tačiau juridškai žemė bei kitos gamybos priemonės ir toliau pasilieka kooperatyvo nario nuosavybe. Dėl to kooperatyvo narių darbas apmokamas ne tik pagal darbadienius, bet ir atitinkamai nuo dydžio to pajaus, kurį kiekvienas jų įnešė į kooperatyvą, žemės ir kitų gamybos priemonių pavidalu. Darbiniai gyvu-

liai ir žemės ūkio įrankiai paprastai pirmuoju laikotarpiu pasilieka asmenine kooperatyvo narių nuosavybe, ir kooperatyvas nuomuoja juos iš savininkų. Tačiau po to, kai kooperatyvas sustiprėja ekonomiškai, jis išperka šias gamybos priemones jų tikrąja kaina.

Pusiausocialistinio tipo gamybiniuose kooperatyvuose yra visuomeninis fondas, kurį sudaro pajinis ir nedalomas fondas. Nedalomas fondas yra skirtas padengti kooperatyvo išlaidoms, kurios susidaro išigyjant naujas gamybos priemones.

(B. d.)

Artimiausiu metu iškulti daugiametės žolės

Pernai respublikos kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose užaugo neblogas daugiamečių žolių sėklų derlius. Ruduo buvo sausas ir palankus daugiamečių žolių sėklojams iškulti ir sėklai paruošti. Kai kurie kolūkiai laiku pradėjo žolių kūlimą. Iki 1956 m. sausio 10 d. Užvenčio, Vabalninko ir Pakalnės rajonų kolūkiai iškėlė 70—95 procentus viso žolių derliaus. Daugiau kaip 60 procentų sėklų derliaus iškėlė Šilalės, Kelmės, Utenos ir eilės kitų rajonų kolūkiai.

Tačiau eilėje rajonų, kuriuose MTS vadovai ir žemės ūkio specialistai laiku neparuošė turimų kuliamaųjų mašinų žolių sėklojams kulti, o kolūkių vadovai nesėmė priemonių užtikrinti našų mašinų darbą, daugiamečių žolių derliaus kūlimas delsimas. Eišiškių, Vilniaus, Velsių, Kazlų Rūdos ir Vievio rajonų kolūkiuose iki šiol iškulta ne daugiau kaip 10 procentų žolių derliaus.

Ankstyesnių metų patyrimas rodo, kad, uždelius žolių derliaus kūlimą, daug sėklų sunaikina pelėširizurkės. Iš to paties ploto kulant derlių rudenį gaunama 2—3 kartus daugiau sėklų, negu kulant vasario—kovo mėnesiais. Todėl jau šiomis dienomis reikia imtis visų priemonių, kad daugiamečių žolių sėklojai artimiausiu metu būtų iškulti.

Dobilai ir kitos žolės gerai nusikulia esant sausam orui. Tačiau eilės kolūkių patyrimas parodė, kad ten, kur sėklojai buvo suvežti gerai išdžiūvę, neblogai nusikulia bet kokiam orui esant. Todėl nėra jokio reikalo žolių kūlimo atidėlioti. MTS ir kolūkiuose yra pakankamai technikos, kurią galima pritaikyti žolėms kulti. Tinkamai organizavus kūlimo darbus, visą sėklų derlių respublikos kolūkiuose galima iškulti per 10—15 dienų.

Iš darba reikia įjungti visas „Imantos“ markės kuliamašias, kurios gana gerai nukulia dobilų sėklas, o taip pat kuliamašias MKS-1100 ir MK-1100, turinčias tarkas dobilų sėkloms ištrinti.

Varpinės žolės, kaip ir grūdinės kultūros, kuliamos tomis pačiomis kuliamašiomis, tik reikia daugiau priartinti deka prie spragilų. Sėklojus į mašiną patartina leisti nestoru sluoksniu, o oro srovę sumažinti, kad ji neišneštų sėklų į pelus.

Mašinos, skirtos dobilams

ir kitoms žolėms kulti, privalo turėti naujus nenudilusius spragilus. Nudilę spragilai dobilų nenukulia ir beveik visiškai neištrina. Siekiant, kad dobilų sėklos būtų geriau ištrintos iš ankštelių, reikia, kad dekos strypai būtų aštrūs. Kuliant dobilus deka priartinama prie spragilų viršutinėje dalyje 15—20 milimetrų, vidurinėje 8—10 mm, o apatinėje — 4—5 mm. Kuliant drėgnas žolės tarpas tarp dekos ir spragilų turi būti mažesnis, negu kuliant sausas žolės.

Prie kuliamašios mašinos MKS-1100 dobilų trynimui turi būti pristatytas trintuvas. Kuliamašią darbo metu reikia tvirtai pastatyti, kad nevirpėtų.

Darbo sėkmingumas daug priklauso nuo kuliamašios būgno ir trintuvų apsisukimų sureguliuavimo. Kuliamašioji MKS-1100 turi daryti per minutę 1.150 apsisukimų, trintuvas — 1.640, kuliamašioji „Imanta“ — 1.300 apsisukimų. Esant dideliame apsisukimų skaičiui, dobilų sėklos blogai išsijojamos, ir dideli jų kiekiai patenka į pelus arba į grėbščius.

Siekiant, kad tinkamai dirbtų didysis sietas, reikalinga atreguluoti jo sky-lutes. Taip pat reguliuojama pirmojo valymo vėjo stiprumas ir kryptis. Jeigu grėbščiuose yra neiškultų dobilų galvučių ir ankštelių, tai reikalinga juos kulti antrą kartą.

Trintuvo viršutinė anga reguliuojama užsklando pagalba taip, kad per ją išeitų pilnai ištrinta iškultoji masė. Antro ir trečio valymo ventiliatorius rekomenduojama pridaryti arba visai uždaryti. Kuliant dobilus ir liucerną paisiklis išjungiamas.

Dobilų sėklų kūlimui „Imanta“ markės kuliamašios mašinos dekos apačia apgaubiamas skarda. Tai neleidžia nukultiems dobilams per deka išblykti, ir tuo būdu jie būna geriau trinami spragilais.

Iškulta žolių sėklą reikia nedelsiant valyti. Sėkla išvaloma kolūkiuose turimomis paprastomis valymo ir rūšiavimo mašinomis, vėliau MTS turimomis sudėtingosiomis valomosiomis.

Respublikos kolūkiai, tinkamai organizavę daugiamečių žolių sėklų kūlimą ir valymą, artimiausiu laiku supils sėklų fondus ir paruos pavasario sėjai pakankamai sėklų.

Agr. A. Čiūras
Inž. J. Raslanas

Paleistas išbandyti Kuibyševo HES antrasis hidroagregatas

Sausio 16 d. buvo paleistas išbandyti Kuibyševo HES antrasis hidroagregatas. Bandymai parodė, kad montavimo darbai atlikti gerai. Visi agregato mazgai dirba normaliai.

Sausio 17 d. antrojo hidroagregato generatorius pastatytas džiovinti. Baigus džiovinti, hidroagregatas duos pramoninę srovę.

(TASS-ELTA).

S P O R T A S

Moksleivių pirmenybės

Neseniai Kupiškėje įvyko rajono vidurinių mokyklų 1955—56 m. m. šachmatų, šaškių ir stalo teniso pirmenybės, kurios buvo vykdomos dviem amžiaus grupėmis.

15—16 m. amžiaus grupėje šachmatų varžybose pirmąsias vietas iškovojo Subačiaus vidurinės mokyklos sportininkai Šulcas ir Čingaitė. 17—18 m. amžiaus nugalėtojų vardus iškovojo Savičius (Subačiaus vidurinė mokykla) ir Kvietkauskaitė (Vlado Rekašiaus vardo vidurinė mokykla). Komandiniai šachmatų varžybose pirmąją vietą iškovojo Subačiaus sportininkai, surinkę 7 taškus.

Šaškių varžybose 15—16 m. amžiaus grupėje pirmąsias vietas užėmė subatietis Kolalis ir kupiškietė Cibulskytė. 17—18 m. amžiaus grupėje nugalėtojais tapo Stašys (Subačiaus vidurinė mokykla) ir Bočiulytė (Šimonių vidurinė mokykla). Šaškių varžybose komandinę pirmąją vietą iškovojo Su-

bačiaus vidurinės mokyklos komanda, surinkusi 9 taškus.

Stalo teniso varžybose 15—16 m. amžiaus grupėje nugalėtojų vardus iškovojo Subačiaus sportininkas Laskavičius ir Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos moksleivė Repšytė. 17—18 m. amžiaus grupėje pirmąsias vietas užėmė Krasnauskas (Subačiaus vidurinė mokykla) ir Pašuostaitė (Šimonių vidurinė mokykla).

Stalo tenise komandinę pirmąją vietą iškovojo subatietiai, kurie surinko 6 taškus.

Bendrajai komandinę pirmąją vietą rajono sportininkų 1955—56 m. m. šachmatų, šaškių ir stalo teniso pirmenybėse užėmė Subačiaus vidurinė mokykla (mokyklos direktorius A. Penkauskas, fizinio auklėjimo mokytojai A. Alekna ir Z. Dambrauskaitė). Antroji vieta atiteko Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos sportininkams, o trečioji — šimoniečiams.

A. Opulskis

Daugiau dėmesio sportuojančiam jaunimui

Prieš kurį laiką „Aukštaičių“ kolūkio sporto kolektyvas buvo vienas iš pajėgiausių rajone. Tačiau pastaruoju metu čia nevystomas joks sportinis darbas: neruošiami slidžių krosai, šaškių—šachmatų turnyrai ir t.t., nors jaunimo, norinčio užsiimti viena ar kita sporto šaka, kolūkyje yra nemaža. Kolūkyje yra salė, kur puikiai būtų galima užsiimti stalo tenisu. Tačiau reikalingas tas, kad nėra lentų stalui pasidaryti.

Nors sporto kolektyvo pirmininkas J. Vapšys ir kreipėsi šiuo reikalu į kolūkio valdybą, atsakymas buvo gautas neigiamas. Esą, apie sportą nėra kada galvoti, nes užtenka ir kitokių darbų. Aišku, darbų yra, bet reikia patenkinti ir sportuojančio jaunimo poreikius.

Sporto veiklos pagyvinti „Aukštaičių“ kolūkyje turi susirūpinti rajono kūno kultūros ir sporto komitetas.

P. Aukštuolis

Naujos knygos

St. Mastauskis. LAUKO KULTŪRŲ APSAUGA NUO KENKĖJŲ. Knygoje pasakojama apie lauko kultūrų apsaugos išvystymą mūsų šalyje, parodomos šios apsaugos naudingumas. Joje aprašoma vabzdžių kenkėjų anatomija ir fiziologija, jų veisimasis. Nurodomos karantininės, biologinės, agrotechninės, cheminės ir kitos kovos prieš juos priemonės. Žemės ūkio specialistai, aukštųjų bei vidurinių žemės ūkio mokyklų studentai, laukininkystės brigadų brigadininkai, gausių derlių meistrai ras knygoje daug naudingų patarimų, kaip apsaugoti lauko kultūras nuo kenkėjų.

Knygą išleido Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1956 m. 168 psl. 5.000 egz. 2,40 rb.

JAUNIEJI MECHANIZATORIAI. Šiame straipsnyje rinkinyje jaunieji respublikos mechanizatoriai dalinasi savo darbo patyrimu. Čekiškos MTS mechanikas — kontrolierius Algirdas Kazlauskas rašo apie trakto-

rių remontą mazginu būdu. Troškūnų MTS kombainininkas Česlovas Rinkevičius pasakoja apie tai, kaip jis prižiūri kombainą. Kretingos MTS traktorinės brigados brigadininkė P. Žilytė — apie komjaunimo — jaunimo brigados darbą. Pasiakymuose atskleidžiamas mechanizatorių — pirmųjų darbo patyrimas.

Išleido Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1955 m. 38 psl. 3.000 egz. 0,50 rb.

G. Lechemas. ATOMINĖ ENERGIJA IR JOS PANAUDOJIMAS. Visa mūsų šalies tarptautinė politika ir mūsų liaudies ūkio planai nukreipti į tai, kad atominė energija būtų naudojama tik taikiems tikslams. Šioje brošiūroje ir pasakojama apie atominių elektrinių veikimą, žymetuosius atomus ir jų panaudojimą įvairiose mokslo srityse, technikoje. Joje trumpai apibūdinama atomo ir jo branduolio sandara, radioaktyvieji elementai ir kt.

Brošiūrą išleido Valsty-

binė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1955 m. 55 psl. 3.000 egz. 0,85 rb.

LIETUVIŲ POEZIJA. XIX AMŽIUS. Šiame stambiam poezijos rinkinyje greta reikšmingiausių XIX amžiaus lietuvių rašytojų kūrinių, kaip D. Poškos „Muzikas Žemaičių ir Lietuvos“, Ant. Baranausko „Anykščių šilėlis“, Ant. Strazdo, Ant. Vienažindžio, V. Kudirkos, P. Vaičiūčio, J. Mečio — Kėkšto ir kitų rašytojų rinkinių eilėraščių, spausdinama mažiau žinomų autorių eilėraščiai. Pateikiami Ant. Klemento, S. Valiūno, A. Vištelio, J. Miliausko-Miglovaro, Ks. Sakalausko — Vanagelio ir daugelio kitų autorių geriausi eilėnorių kūriniai.

Rinkinyje išspausdintas B. Pronskaus straipsnis apie šio laikotarpio poezijos bruožus, jos vystymąsi.

Knygą išleido Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1956 m. 699 psl. 4.000 egz. 10 rb.

Redaktorius J. KISELEVIČIUS